

פניני אביר יעקב

פנינים לפרשת השבוע מתורת המקובל האלקי
רבינו יעקב אביחצירא זיע"א

גליון ט"ז - פרשת מצורע תשפ"ד

יום חמישי

סיוע ממרומים לבעלי תשובה

מון 'אביר יעקב' בספרו 'פיתוחי חותם' מבאר בכמה אופנים שטהרת הצרעת, הן של נגעי האדם והן של נגעי הבתים, מרמזים לאופני התשובה, בחרטה ובעזיבה מוחלטת של החטא.

אם אדם ינהג כך בעזיבת החטא, הוא יזכה לסייע גדול מאת הקב"ה שחפץ בתשובתו, והוא יחזק את לבו לשוב באמת, ולהשאר איתן בקבלה שלו לעתיד.

בסיום פרשת נגעי בתים, נאמר **'ושילח את הציפור החיה על פני השדה'**, האביר יעקב מפרש את הפסוק הזה על מעלתו של בעל תשובה. שאם הוא שב כראוי, בתשובה שלימה, הוא גורם בכך לתעלות עבור היצר הטוב השוכן בקרבו, ומכאן זה יכול היצר הטוב לעלות למעלה, לעולם העליון, וללמד עליו זכות לפני השכינה, כמו שמבואר בזוהר הקדוש (ח"א קעד):

כי השכינה נקראת 'חקל תפוחין', כמו שמובא פעמים רבות בזוהר הקדוש, ועל זה אמר הכתוב **'ושילח את הציפור החיה'**, זה היצר הטוב שנעשה שליחו של האדם, **'על פני השדה'**, כלומר, לעלות לשכינה הקדושה, הנקראת 'חקל תפוחין', כלומר, **שדה** של תפוחים, ושם היצר הטוב יבוא כמליץ יושר, וילמד זכות על האדם.

והשכינה תסכים לדברי היצר הטוב, **'וכיפר על הבית'**, הוא גופו של אדם, הנקרא 'בית', **'וְטָהַר'** - הוא זוכה לטהרה שלימה ולתיקון כל הפגמים שלו.

יום שישי

מי ששכח בתשובה - נקרא 'צדיק'

בספרו 'פיתוחי חותם' מאריך רבינו 'אביר יעקב' בכוחה העצום של התשובה, שכאשר אדם מחליט לעזוב את דרכו הרעה, ומתחיל על מעשיו, הקב"ה עושה אותו כמו בריאה חדשה, וכאילו לא חטא מעולם.

חז"ל דרשו על כך את הפסוק בתהלים (קב יט) **'תִּפְתָּבֵה אֶת לְדוֹר אַחֲרָיו וְעַם נִבְרָא יִהְיֶה לְךָ'**, שכל מי שחזר בתשובה, הרי הוא 'נברא' מחדש.

מוסיף האביר יעקב ורומז את הענין הזה בפסוקי פרשת הנגעים: **'וציוה הכהן'** - זה הקב"ה.

'ולקח למיטהר שתי ציפורים חיות טהורות' - אלו היצר הטוב והיצר הרע, ושניהם באים לעזרתו של בעל תשובה. היצר הטוב, זה מובן מאיליו, כי כאשר אדם חוזר בתשובה היצר הטוב מתחזק, והוא מגביר את השפעתו על האדם. וגם היצר הרע, שעד עכשיו היה הגורם שפיתה את האדם לחטוא, כעת מתהפך ונכנע תחת ממשלת היצר הטוב, ועונה בעל כורחו 'אמן'.

כמו שאמרו בזוהר הקדוש על הפסוק במשלי (טז ז) **'בְּרָצוֹת ה' דַּרְכֵי יֵשׁ גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלַם אֹתוֹ'**, שגם היצר הרע, שהוא האויב הגדול ביותר של האדם, ישלים איתו ולא ילחם בו. עד כדי כך, שאפילו ליצר הרע של האדם ששב בתשובה, התורה קוראת 'טהור', כמו שנאמר 'ציפורים חיות טהורות'.

בנוסף, נצטווה המצורע הנטהר לקחת גם 'עץ ארז', יחד עם הציפורים, ועץ רומז לאדם עצמו, כי 'האדם עץ השדה' (דברים כ"ט), ולאחר שהוא שב בתשובה, הוא נקרא 'ארז', כמעלת הצידיקים שנמשלו לעץ ארז, כמו שנאמר (תהלים צב יג) **'צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה'**.

נמצא, שבעל תשובה עולה לדרגות גבוהות מאד, ונקרא בלשון התורה 'צדיק'.

יום שלישי

כיצד עושים תשובה?

אחד מחלקי התשובה, שיעוזב החוטא את דרכו הרעה, יתחרט על מעשיו, ויקבל על עצמו בקבלה גמורה שלא לשוב לסורו.

מוסיף רבינו 'אביר יעקב' בספרו 'פיתוחי חותם', שאמנם הובטח לבעל תשובה שתשובתו תתקבל ולא יענש על החטא שלו, אבל כל זה רק אם הוא מתאמץ מאד להתרחק מהחטאים שלו, ועושה לעצמו גדרים וסייגים שחלילה לא יישלש שוב באותו חטא.

אחרי שהוא כבר נכשל, הוא חייב להוסיף זהירות גדולה יותר, להתרחק מכל דבר שיכול לגרום לו להכשל באותו חטא, כי היות שהיצר כבר שלט בו פעם אחת והכשיל אותו, הוא יכול בקלות להפיל אותו שוב ברשתו.

וזה נרמז בפסוקי הפרשה שלנו, בתורת נגעי הבתים:

'וציוה הכהן' - זה הקב"ה

'וחילצו את האבנים' - אלו המעשים הרעים

'אשר בהן הנגע' - שהם הביאו טומאה וחטא על האדם **'והשליכו אותם מחוץ לעיר'** - יעזוב אותם עזיבה גמורה, ויקבל על עצמו שלא לשוב עליהם.

'אל מקום טמא' - פירושו, שהחוטא צריך להבין שהמקום הטמא בו הוא נמצא כעת, זה בגלל החטאים שלו, שגרמו לו לכך.

'ואת הבית יקציע מביט מסביב' - 'הבית' זה גוף האדם, כמו שמפרש הזוהר הקדוש (ח"ג ריח. ועוד), ומי'הבית' הזה, דהיינו, מהגוף, יש להסיר את מחשבות הזדון. כמו שממשיך הכתוב **'ושפכו את העפר למקום טמא'**, כי ה'עפר' רומז למחשבות הזרות, שבעת התשובה יבין החוטא כמה טומאה הגיעה לו בגלל אותן מחשבות רעות, וישפוך אותם, ויסלק אותם ממנו.

יום רביעי

אוי לו למי ששכח וחוטא

בעל תשובה יכול לטעות ולחשוב שאחרי שהוא חזר בתשובה, הוא תיקן את מה שקלקל, וכבר לא צריך להזהר במעשיו, כי הוא חזר להיות 'כאחד האדם'.

התשובה היא, לא ולא!

כי מי שחטא כבר פעם אחת, הוא עלול בקלות ליפול שוב לרשתו של היצר הרע, ולחטוא שוב כמו מקודם, וכמו שהזהיר הנביא (ירמיה לא יט) 'אחרי שובי ניחמתי'.

רבינו 'אביר יעקב' בספרו 'פיתוחי חותם' דורש על כך את הפסוקים בפרשה שלנו:

'ואם ישוב הנגע ופרח בבית אחרי חילץ את האבנים', כי 'הבית' רומז על גופו של אדם, ו'הנגע' רומז לחטאים שמטמאים את הגוף.

ואמר הכתוב: שאם אחרי שחילץ את האבנים, כלומר, אחרי שהחוטא הסיר מעליו את המעשים הרעים, הנה שב 'ופרח בבית', שהוא נכשל שוב באותו החטא, ושוב פוגם בטהרת גופו. במצב כזה מתקיים הפסוק הנאמר לאחר מכן: **'ובא הכהן וראה והנה פשה הנגע בבית, צרעת ממארת היא בבית טמא הוא'**, כי 'הכהן' רומז על הקב"ה, שכאשר הקב"ה רואה שהחוטא שב לסורו, מיד הוא מתמלא עליו כעס גדול, כי **'הנה פשה הנגע בבית'**, כי כאשר החוטא שב על מעשיו, הטומאה והקלקול גדולים יותר, כי גם מה שהתכפר לו מקודם שב ומקטר עליו. ואיש כזה **'טמא הוא'** - הוא איבד את זכותו.

יום ראשון

תיקון לחטא לשון הרע - ע"י התורה

חז"ל החמיירו מאד בחטא 'לשון הרע', ואמרו שהחטא הזה הוא חמור יותר מהרבה עבירות אחרות.

אדם צריך מאד להזהר שלא יבוא לידי חטא הלשון, ואם חלילה חטא, יש לו מיד לתקן את הפגם שנעשה בכך, והוא צריך לתקן את פיו ולשונו שנפגמו בדיבור האסור.

מון 'עטרת ראשנו' רבי דוד אביחצירא זיע"ע, נכדו של מון 'אביר יעקב' זיע"ע, מביא על ענין זה דברים נוראים שאמרו במדרש (ויקרא רבה טז ז): אמר רבי יהושע בן לוי, חמש 'תורות' כתובות במצורע [זאת **תורת** נגע צרעת, וגו'] וכו', ללמדך שכל האומר לשון הרע עובר על חמשה חומשי תורה. לפיכך מזהיר את ישראל 'זאת תהיה תורת המצורע'.

אם כך, אומר רבי דוד זיע"ע, העובר על לשון הרע, צריך לתקן את חטאו על ידי לימוד תורה, כי התיקון הוא תמיד בענין הקלוקל. והפוגם בלשון הרע, שקלקל בקדושת התורה ובחמשה חומשי התורה, עליו להוסיף עוד יותר בקדושת התורה, כמו שנאמר בפרשה שלנו **'זאת תהיה תורת המצורע'**, שתיקון המצורע הוא על ידי התורה.

ועל זה ממשיך הפסוק ואומר **'ביום טהרתו'**, זה הזמן שלו לקבל על עצמו קבלה טובה בענין לימוד התורה.

ועל כך נרמז גם בתנחומא בפרשתנו (מצורע ב): **עסק בתורה בלשונו - זכה לחיים, שהתורה היא עץ חיים, שנאמר 'עץ חיים היא למחזיקים בה', והיא רפואתו של לשון הרע.**

יום שני

התיקון הגדול של בעל תשובה

כח עצום יש ל'תשובה', על ידה יכול החוטא לשוב עד הקב"ה ממש, בלי שום ריחוק, כמו שנאמר (דברים ל ב) **'ושבת עד ה' אלוהיך'**.

מון 'אביר יעקב' זיע"ע כתב בספרו 'פיתוחי חותם' שסגולותיה ומעלותיה של מצות התשובה רמוזים בפסוקי הפרשה שלנו:

'זאת תהיה תורת המצורע' - אדם שהוא מלא עוונות, כמו מצורע שנוגע בכל גופו, וחטאו מְקַתֵּם את גופו ואת נשמתו. אם ישוב בתשובה שלימה, יוכל להטהר ולהרפא מצרעתו וחטאיו.

ולכן דקדק הכתוב ואמר **'זאת'**, הכוונה לשכינה, כמו שאמרו בזוהר הקדוש (ח"ב לז), והרמז בזה שהשב בתשובה זוכה להתקרב עד 'זאת', כלומר, עד השכינה ממש, ללא ריחוק.

'ביום טהרתו' - ביום ששב בתשובה שלימה מחטאיו, ו'נטהר' מעוונותיו, כי התשובה נקראת 'טהרה', כמו שנאמר (ויקרא טז ל) **'לטהר אתכם מכל חטאותיכם'**.

ואז, ביום שהוא שב בתשובה, הוא יכול להיטהר ולהידיבק בשכינה, בקירוב ממש, ללא ריחוק, שלא יישאר רושם מהפגם של החטאים שלו.

וזו המעלה העצומה של מצות התשובה, שהיא מתקנת לגמרי את הפגם, עד שלא נשאר ממנו שום זכר, ומוחקת לגמרי את הקלקול שעשה החטא.

אמנם כל זה, רק אם **'ראה הכהן והנה נרפא נגע הצרעת'**, כלומר, אם הקב"ה, שהוא הכהן, רואה שהחוטא שב בתשובה שלימה, ועזב את החטא לגמרי.

